

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Det må jeg nok sige! Jamen det er da i hvert fald altid en åbning, at man stadig væk er lydhør over for organisationstvungen. Jeg troede ellers, at regeringen mente, den nu havde gjort alt, hvad den overhovedet kunne, for at sikre organisationsfriheden i dette land, men det kan jeg forstå på fru Grethe Fenger Møller at man rent faktisk ikke mener i regeringen.

Man skylder mig et svar fra Det Konservative Folkeparti, og jeg er ligeglad, om jeg får det af ordføreren, fru Grethe Fenger Møller, eller af arbejdsministeren. Jeg rykkede gang på gang i fredags arbejdsministeren for svar på, hvad arbejdsministeren mente med sine udtalelser til Weekendavisen om, at man i regeringen var kommet til den opfattelse, at et forbud mod eksklusivaftaler formentlig er i strid med grundloven.

Hvor står der noget om aftalefrihed i grundloven? Hvad er det, arbejdsministeren mener? Er man i regeringen kommet til den beslutning, at man intet ønsker at gøre ved eksklusivaftaler? Eller hvad drejer det hele sig i grunden om? Nu er Weekendavisen jo en rimelig seriøs avis, så for en gangs skyld skal vi ikke høre den sædvanlige bemærkning fra politikere: Det har jeg aldrig nogen sinde sagt!

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Da fru Pia Kjærsgaard jo er et ihærdigt menneske, der sikkert efter hver ordfører fra nu af og frem til, at det igen bliver min almindelige tur i talerrækken, vil stille det samme spørgsmål, vil jeg for god ordens skyld udbygge, hvad jeg har sagt til Weekendavisen. Jeg præciserer »udbygge«, idet jeg ikke tager afstand fra, hvad der er refereret i Weekendavisen.

Udgangspunktet i dansk ret er, at der er aftalefrihed, og at aftaler skal holdes, hvis de ikke strider mod lov eller ærbarhed. Det fremgår af Danske Lov, 5-1-2 og aftaleloven af 1917, § 1. Grundlovens § 78 sikrer borgernes ret til at danne foreninger i ethvert lovligt øjemed. Det, man kan sige i den konkrete sag, er, at aftalefrihedsbegrebet er et gammelt og grundlæggende princip i dansk ret, og at enhver indskrænkning heri bør overvejes nøje.

Foreningsfrihedsloven fra 1982 sikrer såvel den positive foreningsfrihed, dvs. retten til at organisere sig, som den negative foreningsfri-

hed, dvs. retten til at være uorganiseret eller organiseret i en anden forening end flertallet. Lovgiver har herved sikret, at grundlovens § 78 om borgernes ret til at danne foreninger i ethvert lovligt øjemed ikke tilsidesættes på arbejdsmarkedet.

I øvrigt kan jeg tilføje, at et forbud mod eksklusivaftaler ville betyde en indskrænkning i det i dansk ret grundlæggende princip om aftalefrihed.

Ole Henriksen (SF):

Man kunne vel betragte det, der nu går i gang, som tredje ordførerrunde fra i fredags, og der kan vel ikke være meget nyt at tilføje.

Forespørgslen er direkte henvendt til fagforeninger, ja, fru Pia Kjærsgaard kigger, men der står, om »regeringen vil opfylde sit løfte om at sikre det frie fagforeningsvalg«, der står ikke »det frie foreningsvalg«. (*Afbrydelse af fru Pia Kjærsgaard*). Det kan godt være, det står i dagsordenen, men den har vi jo ikke fået i hånden endnu. I hvert fald er det primært ligesom sidste gang, da Fremskridtspartiet fremsatte et forslag om motiveret dagsorden om det samme spørgsmål; dér stod det direkte, at det var fagforeningerne. Nu har man altså lempet det, således at man skal tage andre foreninger med. I fredags nævnte vi en lang række foreninger her i samfundet, der har eksklusivaftaler og manglende frihed, manglende måske i gåseøjne i nogle tilfælde.

Men der er altså en række foreninger – og dem kender fru Pia Kjærsgaard og efterhånden Folketinget til hudløshed – som kræver, at man er medlem af den pågældende forening for at få en eller anden ydelse. Det er altså ikke bare fagforeninger, det drejer sig om, og jeg kan senere komme herop og remse dem op igen, hvis fru Pia Kjærsgaard har glemt dem.

Men hvad angår eksklusivaftaler, forholder det sig sådan, at det er knæsat, at de offentlige virksomheder ikke må anvende eksklusivaftaler. Dansk Arbejdsgiverforening må heller ikke; de praktiserer i hvert fald ikke og vil ikke anerkende eksklusivaftaler inden for deres område.

Tilbage er altså et område, som ligger uden for Dansk Arbejdsgiverforenings og det offentlige område, og de undersøgelser, der har været, viser, at der på det danske arbejdsmarked er 2-3 pct., som har eksklusivaftaler; mere dre-